

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG.411.005.01.2019

Władysław Dajczak
Wojewoda Lubuski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

R/19/005 Realizacja programu „Za życiem” w województwie lubuskim

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Lubuski Urząd Wojewódzki (dalej: <i>LUW</i> lub <i>Urząd</i>), ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wlkp.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Edward Dajczak, Wojewoda Lubuski, od 9 grudnia 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1) Działania wojewody lubuskiego celem zdiagnozowania grupy docelowej programowanego wsparcia oraz monitorowanie powierzonych zadań;2) Prawdliwość udzielanego wsparcia przez asystenta rodziny;3) Prawdliwość realizacji programu Maluch plus;4) Realizacja zadań w zakresie zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych, pobytowych oraz opieki wytchnieniowej;5) Prawdliwość wypłat jednorazowych świadczeń.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2019 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) oraz okres wcześniejszy w zakresie zdarzeń i danych niezbędnych do dokonania ocen.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Beata Jakubowska, doradca prawny, upoważnienie do kontroli numer LZG/84/2019 z 28 czerwca 2019 r.2. Anna Huziej, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli numer LZG/83/2019 z 28 czerwca 2019 r.3. Cezary Romanczenko, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli numer LZG/96/2019 z 19 sierpnia 2019 r.

(akta kontroli str. 1-7)

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 489, ze zm.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Wojewoda lubuski prawidłowo wykonywał powierzone zadania, pośrednicząc w realizacji niektórych działań wynikających z programu „Za życiem”, przypisanych zwłaszcza jednostkom samorządu terytorialnego (dalej: *jst*) jako zadania zlecone lub własne. Niezwłocznie informował jednostki o możliwości składania zapotrzebowania na środki finansowe bądź przystąpienia do programu rządowego. Bez zbędnej zwłoki, poza jednostkową sytuacją, dokonywał również kolejnych czynności w ramach tego procesu, w szczególności informował ministerstwo o zebranych zapotrzebowaniach lub zgłoszeniach do programu rządowego, kontraktował środki z rekomendowanymi przez ministerstwo podmiotami, a następnie je przekazywał.

Zastrzeżenia NIK dotyczą długotrwałego procesu zawierania umów na dofinansowanie zadań w zakresie rozwoju mieszkań chronionych w 2017 r. oraz wykazywania w sprawozdaniach wojewódzkich z realizacji programu Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (dalej: *program Asystent*) w 2017 r. i 2018 r. danych niezgodnych z wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych złożonych przez gminy.

Natomiast monitoring nad realizacją ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (dalej: *ustawa o wsparciu*)³, a w szczególności programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, przyjętego przez Radę Ministrów (dalej: *RM*)⁴ na podstawie art. 12 ust. 1 te samej ustawy, sprawował w sposób niepełny. Uwagę skoncentrował na wybranych działaniach realizowanych przez LUW. Nie zbierał w szczególności informacji o realizacji programu od zaangażowanych w jego wdrażanie podmiotów oraz nie dokonywał bieżącej oceny instrumentów. Skutkowało to przekazywaniem niekompletnych danych do RM oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (dalej: *MRPiPS*), niezgodnie z założeniami programu. Jedna z dwóch informacji została przekazana z trzymiesięcznym opóźnieniem.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania wojewody celem zdiagnozowania grupy docelowej programowego wsparcia oraz monitorowania powierzonych zadań

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ustawy o wsparciu monitoring realizacji ustawy sprawuje wojewoda właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kobiety w ciąży oraz dziecka uprawnionego do wsparcia. Wojewoda obowiązany jest do przedstawienia Radzie Ministrów corocznie do dnia 30 kwietnia informacji z realizacji ustawy za rok poprzedni.

Wojewoda przedłożył Radzie Ministrów sprawozdanie, o którym mowa w powołanym powyżej przepisie, za 2018 r. - w wymaganym terminie, natomiast za 2017 r. - w dniu 24 lipca 2018 r., tj. 85 dni po upływie wymaganego terminu. Wojewoda wyjaśnił, że sprawozdanie zostało przekazane 24 lipca 2018 r. z powodu mylnej interpretacji zapisów ustawy.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 473.

⁴ Uchwała w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” – dalej: *program „Za życiem”* (M.P. Nr 160, poz. 1250).

W sprawozdaniach przedłożonych Radzie Ministrów za lata 2017-2018 nie zostały ujęte informacje o wszystkich działaniach realizowanych na podstawie wymienionej ustawy, w tym w ramach programu „Za życiem” w województwie lubuskim.

(akta kontroli str. 856-901)

W sprawozdaniu za 2017 r. odnotowano dane dotyczące 11 z 32 działań⁵ ujętych w ww. programie. Jednocześnie należy zauważyć, że w niektórych przypadkach były to dane szczytkowe, np. w działaniu 2.2 - odżywianie mlekiem kobiecym noworodków i niemowląt, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu, wskazano odsetek noworodków i niemowląt karmionych wyłącznie piersią.

W sprawozdaniu za 2018 r. odnotowano jedynie cztery z 32 działań ujętych w programie „Za życiem”, tj. przyznanie jednorazowego świadczenia w wysokości 4 tys. zł (2.7.), rozwój sieci ŚDS, w tym rozwój bazy całodobowej w jednostkach już funkcjonujących i rozszerzenie typów ŚDS – sprzężone niepełnosprawności oraz osoby ze spektrum autyzmu (3.2.), tworzenie mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych dla osób niepełnosprawnych (4.7.), wzmocnienie profilaktycznego aspektu zadań asystenta rodziny (5.1.).

(akta kontroli str. 866-891, 892-901, 929-938, 948-950)

Wojewoda wskazał, że zakres danych w sprawozdaniach obejmował działania, w zakresie których dane były dostępne w LUW. W 2018 r. informacje dotyczyły obszarów, na które są przekazywane środki w części 85/08 – województwo lubuskie. Ponadto wojewoda wskazał, że ustawa o wsparciu nie określa zakresu danych, które powinny być ujęte w informacji wymienionej w art. 13 ust. 2 ustawy. W związku z powyższym wojewoda uznał, że zakres danych powinien obejmować tylko obszar wskazany przez koordynatora programu, tj. MRPiPS. Wojewoda wskazał, że Rada Ministrów nie zgłosiła żadnych uwag do zakresu informacji, co pozwala przypuszczać, że był on wystarczający.

(akta kontroli str. 951-953)

W myśl zapisów programu, wynikających z części pt. *Sposób wykonywania zadań w ramach programu*, monitoring realizowany przez wojewodów polega na: udzielaniu wyjaśnień i informacji o programie i sposobach jego realizacji; zbieraniu informacji o realizacji programu oraz dokonywaniu bieżącej oceny instrumentów; przekazywaniu zbiorczych, kompleksowych informacji o programie, jak i sytuacji w obszarach objętych celami programu do koordynatora, tj. MRPiPS.

Wojewoda lubuski nie sprawował całościowego monitoringu nad realizacją programu „Za życiem”. W toku przeprowadzanej kontroli stwierdzono, że LUW dysponował danymi w zakresie realizacji programu, jednak tylko w odniesieniu

⁵ Koordynowana opieka nad kobietą w ciąży, ze szczególnym uwzględnieniem ciąży powikłanej, której celem jest zapewnienie wszechstronnej opieki zdrowotnej nad kobietą w okresie ciąży, porodu i połogu (1.1.), diagnostyka i terapia prenatalna (1.2.), opieka paliatywna i hospicyjna (1.3.), rozwój sieci domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (1.4.), koordynacja opieki neonatologiczno-pediatrycznej na rzecz dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu (2.1.), odżywianie mlekiem kobiecym noworodków i niemowląt, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu (2.2.), wczesna rehabilitacja dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu (2.3.), przyznanie jednorazowego świadczenia w wysokości 4 tys. zł (2.7.), rozwój sieci ŚDS, w tym rozwój bazy całodobowej w jednostkach już funkcjonujących i rozszerzenie typów ŚDS – sprzężone niepełnosprawności oraz osoby ze spektrum autyzmu (3.2.), tworzenie mieszkań chronionych (4.7.), wzmocnienie profilaktycznego aspektu zadań asystenta rodziny (5.1.).

do części działań przez urząd realizowanych, poniżej opisanych. W szczególności brak było informacji dotyczących aktywizacji zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych, jak i ich samych, które zebrano w powiatowych urzędach pracy w trakcie kontroli. Brakowało również danych dotyczących realizacji przez ośrodki koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńcze wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i in. W szczególności wojewoda nie dysponował informacjami na temat trudności we wdrażaniu działań programu „Za życiem” odnoszących się do udzielania świadczeń zdrowotnych (wynikających z priorytetu I i II). Nie przedłożono również na potrzeby kontroli dokumentu poświadczającego dokonywanie całościowej bieżącej oceny instrumentów.

(akta kontroli str. 905-914, 922)

Wojewoda przekazał MRPiPS informacje o realizacji programu „Za życiem” w 2017 r. i 2018 r. w zakresie określonym przez MRPiPS. Informacje te dotyczyły następujących działań: rozwój sieci domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (1.4.), rozwój sieci ŚDS, w tym rozwój bazy całodobowej w jednostkach już funkcjonujących i rozszerzenie typów ŚDS – sprzężone niepełnosprawności oraz osoby ze spektrum autyzmu (3.2.), tworzenie mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych dla osób niepełnosprawnych (4.7.).

(akta kontroli str. 856-865, 939-949)

Zdaniem NIK przyczyną powyższego mogło być przypisanie Wydziałowi Polityki Społecznej⁶ monitoringu jedynie nad zadaniami z zakresu obszaru polityki społecznej, co skutkowało pozostawieniem licznych obszarów wynikających z programu „Za życiem” poza zainteresowaniem urzędu.

LUW gromadził dane dotyczące poszczególnych grup beneficjentów programu „Za życiem”, jednak głównie w odniesieniu do realizowanych przez urząd działań, poniżej opisanych w wystąpieniu pokontrolnym. Np. dysponował danymi dotyczącymi liczby rodzin z dzieckiem legitymującym się zaświadczeniem potwierdzającym ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (dalej: *zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o wsparciu*), jednak tylko w tych przypadkach, w których rodzinie wypłacono jednorazowe świadczenie na podstawie art. 10 ustawy o wsparciu.

Informacje na temat liczby rodzin z kobietą, która była w ciąży zagrożonej, wynikały z corocznych sprawozdań z realizacji programu Asystent składanych przez gminy, jednak odnosiły się jedynie do udzielanego poradnictwa.

Dane zaś dotyczące osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, w tym z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spectrum autyzmu, pozyskiwano w szczególności z wniosków jst na utworzenie ŚDS lub zwiększenie liczby miejsc w już funkcjonujących.

(akta kontroli str. 905-907)

W LUW zrealizowano zadanie audytowe pn. *Ocena systemu zarządzania i kontroli w zakresie realizacji zadań wynikających z programu „Za życiem”*⁷. Szczegółowym badaniem objęto m.in. procesy występujące w realizacji następujących zadań: asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, tworzenie mieszkań chronionych, tworzenie miejsc dla osób ze spektrum autyzmu. W wyniku przeprowadzonego audytu nie sformułowano propozycji usprawnień (zaleceń)

⁶ Zarządzenie wojewody lubuskiego z dnia 11.05.2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego wraz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem z dnia 22.03.2017 r. https://bip.lubuskie.uw.gov.pl/struktura/regulamin_i_zmiany.html

⁷ Sprawozdanie z sierpnia 2019 r.

odnoszących się bezpośrednio do realizacji zadań wynikających z programu „Za życiem”.

(akta kontroli str. 799-855)

Pytany o podejmowaną współpracę przy wdrażaniu poszczególnych działań programu „Za życiem” wojewoda lubuski wymienił w szczególności jst, które realizowały wymienione w wystąpieniu pokontrolnym działania, jak też wskazał na zorganizowane konsultacje⁸ dotyczące wdrażania kolejnych etapów programu „Za życiem”. W spotkaniu wzięli udział: Prezes PFRON, Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w MRPiPS, przedstawiciele lubuskich samorządów, ośrodków pomocy społecznej, ŚDS, organizacji pozarządowych, osoby niepełnosprawne oraz ich opiekunowie, a także pracownicy LUW. Jednostki realizujące poszczególne działania programu uczestniczyły również w spotkaniu⁹ roboczym dotyczącym konsultacji społecznych zmian w ustawach realizujących zadania Programu.

(akta kontroli str. 909-911)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Brak całościowego monitoringu nad realizacją ustawy o wsparciu i programu „Za życiem”, co skutkowało m.in. przekazywaniem Radzie Ministrów niepełnych informacji o realizacji ustawy o wsparciu oraz MRPiPS – o realizacji programu „Za życiem”, w szczególności braku bieżącej oceny instrumentów, jak i sytuacji w obszarach objętych celami programu.
2. Przekazanie Radzie Ministrów sprawozdania z realizacji ustawy o wsparciu za 2017 r. z przekroczeniem terminu określonego w art. 13 ust. 2 cyt. ustawy.

2. Rozwój sieci domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (działanie 1.4)

W województwie lubuskim działał jeden dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – w Żarach¹⁰.

W dniu 1 czerwca 2017 r. MRPiPS poinformowało wojewodów o możliwości uzyskania wsparcia finansowego zadań w zakresie rozwoju sieci domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Założono dofinansowanie w stosunku 50% do 50% wkładu własnego samorządu¹¹. W związku z czym wojewodowie zostali zobowiązani do dokonania rozeznania potrzeb finansowych samorządów powiatowych. Pisma podobnej treści wpłynęły z ministerstwa do wojewody w dniach 2 października 2017 r.¹² oraz 11 września 2018 r. W ślad za nimi wojewoda skierował pisma¹³ do samorządów z prośbą o określenie potrzeb w tym zakresie.

Żaden powiat z terenu województwa lubuskiego nie zgłosił zapotrzebowania na dofinansowanie zadania.

⁸https://www.lubuskie.uw.gov.pl/aktualnosci/wydarzenia/Konsultacje_w_ramach_programu_Za_zyciem/idn:17181.html

⁹<https://www.pfron.org.pl/komunikaty-z-regionu/szczegoly-komunikatu/news/konsultacje-plus-w-zielonej-gorze/#prettyPhoto>

¹⁰ Dom w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej.

¹¹ Wielkość środków rezerwy budżetowej w latach 2017-2021 na realizację tego zadania w skali kraju wynosi 17 600 tys. zł, tj. w 2017 r. 5 600 tys. zł, w tym 2 600 tys. zł na poprawę funkcjonowania obecnie działających placówek oraz 3 000 tys. zł na tworzenie nowych placówek, a w latach 2018-2021 po 3 000 tys. zł rocznie na tworzenia nowych placówek.

¹² Data wpływu – przekaz pocztowy.

¹³ Pisma z dnia: 5 czerwca 2017 r.; 26 września 2017 r. oraz ponawiające 19 października 2017 r.; 20 września 2018 r.

Z informacji udzielonych przez wojewodę MRPiPS wynika, że samorzady zgłaszały brak tego typu problemów lub brak środków finansowych w budżecie albo zbyt niski udział dofinansowania zadania. Występujące problemy matek z dziećmi – podobnie jak innych osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej - rozwiązywane są na bazie ośrodków interwencji kryzysowej lub w gminach, tj. w mieszkaniach chronionych/interwencyjnych. Ponadto klientki ze względów zawodowych i rodzinnych preferują pomoc w miejscowości zamieszkania. Powiatowe rozwiązania w wielu przypadkach oznaczają konieczność lub brak możliwości dojazdów do pracy/przedszkola/szkoły, tym samym matki z małoletnimi dziećmi otrzymują pomoc najczęściej w gminie ze względu na potrzebę pozostania w swoim środowisku oraz brak infrastruktury tego typu wsparcia w powiatach.

(akta kontroli str. 8-48)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Maluch plus (działanie 2.5)

W latach 2017-2019 w województwie lubuskim realizowany był program Maluch plus, którego celem było zwiększenie dostępności terytorialnej i finansowej miejsc opieki w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów dla dzieci.

W związku z uchwaleniem programu „Za życiem” MRPiPS ogłosiło (obok „zwykłego”, corocznie ogłaszanego programu Maluch) program Maluch plus 2017 - edycja specjalna „Za życiem”, natomiast w 2018 r. i 2019 r. w ramach programu Maluch plus rozszerzono grupę docelową o dzieci niepełnosprawne lub wymagające szczególnej opieki¹⁴.

Wojewoda współpracował z MRPiPS przy opracowywaniu wszystkich edycji programu, zgłaszając do nich uwagi na etapie projektowania, w wyniku których zmieniono niektóre zapisy. Dotyczyły one w szczególności terminów składania ofert, przekazania zestawienia ofert zakwalifikowanych do dofinansowania przez wojewodów, a także rozstrzygnięcia konkursu.

(akta kontroli str. 61-70, 134-135)

Wojewoda, w ślad za ogłoszeniem programu na poszczególne lata objęte kontrolą, zamieszczał na stronie internetowej LUW¹⁵ oraz w BIP¹⁶ informacje o ogłoszeniu konkursu ofert. Ponadto jednostki samorządu terytorialnego były informowane o możliwości skorzystania z programu za pośrednictwem ogólnopolskiej platformy teleinformatycznej e-PUAP.

(akta kontroli str. 71-85, 136)

Na realizację programu MRPiPS zaplanował ogółem środki w wysokości 1 066 000 tys. zł, tj.: w 2017 r. - 151 000 tys. zł w ramach programu Maluch i 15 000 tys. zł na realizację programu Maluch plus 2017 – edycja specjalna oraz w 2018 r. i 2019 r. - po 450 000 tys. zł.

¹⁴ Grupę docelową stanowią dzieci w wieku do ukończenia 3. roku życia (lub 4. roku życia, w przypadku gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym), w tym dzieci niepełnosprawne lub wymagające szczególnej opieki. Dzieci niepełnosprawne lub wymagające szczególnej opieki to w szczególności dzieci, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności lub zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu lub nieuleczalnej chorobie, które powstały w okresie prenatalnym lub w czasie porodu lub zostały zakwalifikowane przez podmiot prowadzący instytucję na podstawie zaświadczenia od lekarza specjalisty zawierającego wskazanie do objęcia szczególną opieką jako dzieci wymagające szczególnej opieki (pkt 3.2 programu).

¹⁵ Informacje o ogłoszeniu konkursów ofert na 2017 i 2018 rok.

¹⁶ Informacje o ogłoszeniu konkursu ofert na 2019 rok.

W wyniku przeprowadzonego naboru wniosków MRPiPS przyznał dla jednostek województwa lubuskiego środki w łącznej wysokości 28 753,7 tys. zł¹⁷ (2,7% kwoty dla wszystkich województw), z czego ostatecznie wojewoda zakontraktował 20 494,8 tys. zł ze 150 podmiotami. Niższy poziom zakontraktowania wynikał z rezygnacji z realizacji zadania przez wcześniej zainteresowane jednostki.

(akta kontroli str. 53)

W okresie objętym kontrolą jedynie dwie gminy - Miasto Żary i Witnica złożyły wnioski związane z zaspokajaniem potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki, tj.:

- a) Miasto Żary przystąpiło do ogłoszonej w 2017 r. edycji specjalnej programu Maluch plus z ofertą konkursową dotyczącą dofinansowania w ramach modułu 2 – na dostosowanie miejsc w istniejącym żłobku miejskim w Żarach do potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki. Umowę podpisano w dniu 10.10.2017 r., zgodnie z którą przekazano gminie środki w wysokości 50 tys. zł na dostosowanie pięciu istniejących miejsc w instytucjach opieki do potrzeb dzieci z grupy docelowej w Żłobku Miejskim nr 1. Kwota dotacji mogła stanowić maksymalnie 80% wartości kosztów realizacji zadania. Rozliczenie dotacji w wysokości 50 tys. zł przedstawiono w sprawozdaniu z 18.01.2018 r.¹⁸ W dniu 25.10.2018 r. dyrektor ww. żłobka złożyła oświadczenie: *posiadamy pięć miejsc dla dzieci niepełnosprawnych. Aktualnie do żłobka uczęszcza 5 dzieci niepełnosprawnych oraz 1 dziecko, które wymaga szczególnej opieki, ale nie zostało jeszcze zdiagnozowane. W listopadzie 2018 r. wojewoda przeprowadził kontrolę prawidłowości wykorzystania dotacji - nieprawidłowości nie stwierdzono;*
- b) Gmina Witnica, uzyskała najpierw dofinansowanie w ramach podstawowego programu Maluch w 2017 r. na utworzenie 40 nowych miejsc opieki nad dziećmi, a następnie w 2018 r. – na dofinansowanie kosztów funkcjonowania 48 miejsc opieki, w tym 1 miejsca opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym/wymagającym szczególnej opieki. W dniu 04.06.2018 r. zawarto umowę, zgodnie z którą kwota dofinansowania 1 miejsca opieki mogła wynieść maksymalnie 150 zł, a w przypadku dofinansowania do miejsca przeznaczonego dla dziecka niepełnosprawnego lub wymagającego szczególnej opieki – maksymalnie 500 zł. Ze złożonego sprawozdania wynika, że w 2018 r. miejsce przewidziane dla dziecka niepełnosprawnego wykorzystane było przez 9 m-cy, w związku z czym gmina zwróciła środki w wysokości 1 050 zł (różnica zwiększonej kwoty dofinansowania – 350 zł x 3 m-ce). Z wyjaśnień kierownika Oddziału Programów Rządowych wynika, że kontrola realizacji umowy miała charakter kontroli administracyjnej, polegającej na weryfikacji wykorzystania dotacji na podstawie złożonego przez gminę sprawozdania z realizacji zadania, a zadanie w związku z przyjętą metodologią doboru projektów do kontroli oraz brakiem stwierdzonych nieprawidłowości na etapie rozliczeń umowy - nie zostało ujęte w Rocznym Planie Kontroli LUW.

(akta kontroli str. 86-133)

Pytana o przyczyny nikłego zainteresowania programem Maluch plus w zakresie zaspokajania potrzeb dzieci niepełnosprawnych bądź wymagających szczególnej opieki kierownik Oddziału Programów Rządowych wyjaśniła, że skala

¹⁷ W 2017 r. – 4 797,5 tys. zł; w 2018 r. – 15 500,5 tys. zł; w 2019 r. – 8 455,7 tys. zł.

¹⁸ Dotację wykorzystano na zakup 6-osobowych wózków (2 szt.), zakup ochrony przeciwsłonecznej na słupach stalowych do wyposażenia placu zabaw, zakup paneli interaktywnych na plac zabaw, montaż systemu sygnalizacji pożaru w budynku żłobka, zakup piaskownicy na plac zabaw.

zapotrzebowania na dofinansowanie miejsc dla wskazanej grupy dzieci może wynikać z faktu sprawowania nad nimi opieki przez rodziców. Należy również wziąć pod uwagę, że opieka dotyczy z założenia dzieci do trzeciego roku życia, a często pierwsze objawy i proces diagnozowania dziecka, i w efekcie uzyskania zaświadczenia o niepełnosprawności, to proces długotrwały.

(akta kontroli str. 58-60)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Zapewnienie jednorazowego świadczenia (działanie 2.7)

W latach 2017-2019 (I poł.) wypłacono 261 świadczeń, o których mowa w art. 10 ustawy o wsparciu, o łącznej wartości 1 044 tys. zł¹⁹.

Stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów (dalej: *MF*) z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁰ środki na wypłatę jednorazowego świadczenia, o którym mowa w art. 10 ustawy o wsparciu, zostały ujęte w rozdziale 85502 łącznie ze świadczeniami rodzinnymi, świadczeniami z funduszu alimentacyjnego oraz składkami na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Wojewoda nie zgłaszał odrębnie zapotrzebowania na środki celem wypłaty ww. świadczenia. Środki te są przekazywane wojewodzie, a następnie gminom, łącznie ze środkami na realizację innych zadań wskazanych w rozdziale 85502.

(akta kontroli str. 137-139)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Opieka wytchnieniowa (działanie 3.1)

W latach 2017-2019 (I poł.) opieka wytchnieniowa, o której mowa w działaniu 3.1 programu „Za życiem”, nie była realizowana.

Z informacji przekazanej przez MRPiPS wynikało, że w ministerstwie prowadzone były prace nad wprowadzeniem zmian w zakresie tego działania, niezbędnych, aby opieka i pomoc świadczona niepełnosprawnym w czasie odpoczynku ich opiekunów mogła być świadczona przede wszystkim w środowisku lokalnym oraz aby umożliwić lepszą dostępność do usług i skuteczność tej pomocy. Ministerstwo nie określiło wprost przyczyn niewdrożenia tego działania. Jednocześnie wskazało na uchwalenie ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych²¹ (dalej: *ustawa o SWON*), obowiązującej od 1 stycznia 2019 r. Fundusz ten ma na celu wsparcie społeczne, zawodowe lub zdrowotne osób niepełnosprawnych. Jednym z programów realizowanych w ramach tego Funduszu jest program pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019, uruchomiony w kwietniu 2019 r.

(akta kontroli str. 141-142)

Celem ww. programu, podobnie jak w przypadku działania 3.1 programu „Za życiem”, było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności (łącznie ze wskazaniami konieczność stałej lub długotrwałej

¹⁹ 2017 r. – 121 świadczeń w łącznej kwocie 484 tys. zł; 2018 r. – 93 świadczenia w łącznej kwocie 372 tys. zł; 2019 r. – 47 świadczeń o łącznej wartości 188 tys. zł.

²⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.

²¹ Dz. U. poz. 2192, ze zm.

opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, konieczność stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji) oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności poprzez możliwość uzyskania doraźnej czasowej pomocy w formie usługi wytchnieniowej²². W przeciwieństwie do założeń programu „Za życiem” - program Opieka wytchnieniowa m.in. nie określał kryterium dochodowego, które muszą spełnić osoby ubiegające się o pomoc.

Program Opieka wytchnieniowa był realizowany w województwie lubuskim. Wojewoda poinformował gminy i powiaty o możliwości ubiegania się o dofinansowanie z tego programu niezwłocznie po jego podpisaniu. Wnioski o dofinansowanie zadań złożyło 11 gmin i dwa powiaty. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Rekomendowana wysokość dofinansowania (we wnioskowanych kwotach) wyniosła łącznie z kosztami obsługi 820,8 tys. zł (w tym koszty obsługi – 8,1 tys. zł), w tym:

- ✓ moduł I²³ – 658,3 tys. zł (koszty obsługi 6,6 tys. zł);
- ✓ moduł II²⁴ – 34,3 tys. zł (koszty obsługi 0,3 tys. zł);
- ✓ moduł III²⁵ – 120,2 tys. zł (koszty obsługi 1,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 245-256)

W dniu 28 czerwca 2019 r. wojewoda zawarł umowę z MRPiPS w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2019 r. środków na dofinansowanie zadań w ramach programu Opieka wytchnieniowa. Zgodnie z jej postanowieniami województwu lubuskiemu przyznano środki w kwocie 820,8 tys. zł, które miały zostać przekazane w trzech transzach²⁶. W dniu 1 lipca 2019 r. wojewoda zawarł umowy z 11 gminami i jednym powiatem (powiat nowosolski zrezygnował z realizacji zadań w Programie), na realizację zadań w programie Opieka wytchnieniowa na łączną kwotę 788,6 tys. zł (w tym koszty obsługi 7,8 tys. zł)²⁷. Dofinansowanie zadań nie mogło przekroczyć 80% kosztów realizacji inwestycji.

(akta kontroli str. 257-294)

MRPiPS przekazał w dniach 5 lipca i 13 września 2019 r. środki w łącznej kwocie 685,4 zł, które zostały następnie przekazane do jst w terminach określonych w umowach.

(akta kontroli str. 295-304)

²² https://bip.lubuskie.uw.gov.pl/programy_rzadowe/opieka_wytchnieniowa.html

²³ Moduł I - świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej lub ośrodka wsparcia, domu pomocy społecznej jako zorganizowanej usługi.

²⁴ Moduł II świadczenie usługi opieki wytchnieniowej jako rozszerzenie usług, w ramach pobytu całodobowego w ośrodkach wsparcia, w tym środowiskowych domach samopomocy posiadających miejsca całodobowego pobytu, w mieszkaniach chronionych (z wyłączeniem możliwości pobytu dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością).

²⁵ Moduł III świadczenie usługi opieki wytchnieniowej poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobami wskazanymi w programie możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji, rehabilitacji i dietyki.

²⁶ Tj. 406,4 tys. zł do 18 lipca 2019 r.; 270,9 tys. zł do 18 września 2019 r. i 135,5 tys. zł do 18 listopada 2019 r. W umowie przewidziano również przekazanie środków na koszty obsługi w łącznej kwocie 8,1 tys. zł.

²⁷ Z wniosków 12 jednostek, które zawarły umowę na realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” wynikało, że do skorzystania z opieki wytchnieniowej zakwalifikowano łącznie 407 osób, w tym: 139 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 48 dzieci niepełnosprawnych z orzeczeniem o niepełnosprawności, 220 członków rodzin, którzy skorzystają z opieki wytchnieniowej w formie specjalistycznego poradnictwa, liczba godzin opieki wytchnieniowej w ramach modułu I, II i III, których koszt zostanie dofinansowany z Programu – 39 892, w tym w ramach modułu I 31.390 godzin (z tego: osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności – 22.450 godzin, dzieci niepełnosprawne z orzeczeniem o niepełnosprawności – 8.940 godzin).

Pytany o przyczyny niewielkiego zainteresowania programem wojewoda wskazał m.in. na względy finansowe (20% wkładu własnego dla wielu gmin stanowiłoby zbyt duże obciążenie), ogłoszenie programu po uchwaleniu budżetów jst i związanymi z tym trudnościami w wygospodarowaniu środków, problemy ze znalezieniem chętnych osób do świadczenia opieki z powodu ustalonej zbyt niskiej stawki za świadczenie jednej godziny opieki wychnieniowej, niskie limity wsparcia oraz brak zainteresowania ze strony osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad niepełnosprawnymi osobami lub dziećmi w formie usług opieki wychnieniowej (wskazywano potrzebę pomocy w formie rehabilitacji osób niepełnosprawnych).

(akta kontroli str. 295-304)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Rozwój sieci ŚDS (działanie 3.2)

Według stanu na 31 grudnia 2016 r. w województwie funkcjonowało łącznie 30 ośrodków wsparcia²⁸ dla osób z zaburzeniami psychicznymi z łączną liczbą miejsc – 865, z tego 855 miejsc dziennych oraz 10 miejsc całodobowych²⁹.

Według stanu na 12 września 2019 r. w województwie funkcjonowały 33 ŚDS-y z łączną liczbą 959 miejsc (wzrost o 11%), w tym 12 miejsc całodobowych³⁰. Nowe ośrodki powstały w gminie Bogdaniec (20 miejsc) i Strzelce Krajeńskie (25 miejsc) oraz w powiecie żagańskim – Szprotawa (20 miejsc). Pozostałe nowo utworzone miejsca powstały w ŚDS-ach już funkcjonujących.

(akta kontroli str. 613-615)

W latach 2017³¹-2019 (01.09.2019 r.) wojewoda przekazał do jst środki w łącznej wysokości 55 734,4 tys. zł, tj. na:

- ✓ finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym na utworzenie nowych miejsc i ich utrzymanie – 53 378,1 tys. zł³²,
- ✓ podwyższenie kwoty dotacji na jednego uczestnika środowiskowego domu samopomocy dla osób ze spektrum autyzmu lub sprzężonymi niepełnosprawnościami, zgodnie z art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej – łącznie 1 936,5 tys. zł³³,
- ✓ podwyższenie od 1 października 2018 r. średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w związku z obowiązującą od 1 października 2018 r. wyższą kwotą kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej, określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej – łącznie 419,8 tys. zł³⁴.

(akta kontroli str. 614-623)

²⁸ Ponieważ ośrodek w Krośnie Odrz. oraz jego filię w Gubinie wykazywano odrębnie – w dokumentacji urzędu odnotowywane było 31 ośrodków.

²⁹ Tj. w gminach województwa lubuskiego: 26 ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na łączną liczbę miejsc - 697 (miejsca dzienne), natomiast w powiatach - 5 ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na łączną liczbę miejsc – 168, z tego: 158 miejsc dziennych oraz 10 miejsc całodobowych.

³⁰ Tj. 28 ŚDS-ów gminnych na łączną liczbę miejsc – 769 oraz 5 powiatowych na łączną liczbę miejsc – 190.

³¹ W latach 2017-2018 wykonanie, w 2019 r. plan na 01.09.2019 r. Wykonanie w 2017 r. - 15.332 tys. zł (99,76% planu), w 2018 r. - 18.984,5 tys. zł (99,32%), w I półroczu 2019 r. –10.161,6 tys. zł³¹ (48% planu).

³² Z tego gminy 42 589,3 tys. zł, powiaty 10.788,9 tys. zł.

³³ Z tego gminy 1 403,4 tys. zł, powiaty 533,1 tys. zł.

³⁴ Z tego gminy 342,9 tys. zł, powiaty 76,9 tys. zł.

Odnosząc kwoty przyznanych środków przez MRPiPS i przekazanych przez wojewodę do lubuskich jst - do wnioskowanego zapotrzebowania stwierdzono, że:

- ✓ na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym na utworzenie nowych miejsc i ich utrzymanie – jst zgłosiły zapotrzebowanie na 8 711,3 tys. zł, z tego otrzymały – 5 014,3 tys. zł³⁵.
Stwierdzono, że ministerstwo nie uwzględniło wniosku gminy Małomice z 2017 r. w zakresie utworzenia ŚDS z 30 miejscami oraz powiatu międzyrzeckiego - 3 miejsc. Wojewoda zaś – ze względów formalnych³⁶ - odrzucił dwa wnioski Miasta Zielona Góra, tj. w zakresie przekształcenia ŚDS na ul. Głowackiego (uruchomienie w 2019 r. - 29 miejsc, w tym 23 dla osób ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi) oraz utworzenie nowego ŚDS na ul. Dekoracyjnej (35 miejsc).
Pozostałe potrzeby dotyczyły m.in. prac remontowych, instalacyjnych, wyposażenia pracowni oraz infrastruktury zewnętrznej.
- ✓ podwyższenie kwoty dotacji na podstawie art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej³⁷ - środki otrzymane z rezerwy celowej w 100% zaspokoiły zapotrzebowanie jst;
- ✓ na podwyższenie od 1 października 2018 r. średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - jst nie składały zapotrzebowania. Kwota potrzeb została wyliczona przez LUW, który posiadał dane niezbędne do oszacowania kwoty.

(akta kontroli str. 614-615, 624-647)

W ramach ww. środków w związku z realizacją programu „Za życiem” w latach 2017-2019 (I poł) wydatkowano łącznie 1 976,6 tys. zł, w tym na:

a) uruchomienie 14 nowych miejsc w ŚDS, tj.:

- ✓ w 2018 r. - 5 miejsc w Gorzowie Wlkp. (40,1 tys. zł).

Na skutek pisma MRPiPS z 7 grudnia 2017 r. następnego dnia wojewoda poinformował jst województwa lubuskiego o możliwości złożenia zapotrzebowania w zakresie rozwoju ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. O wynikach złożonych zapotrzebowań zbiorczo poinformował MRPiPS 17 stycznia 2018 r. Zapotrzebowanie jst w zakresie liczby miejsc dla osób ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi obejmowało 6 miejsc (3 – powiat międzyrzecki i 3 – miasto Gorzów Wlkp.). W dniu 7 maja 2018 r. ministerstwo poinformowało wojewodę o dokonanym podziale dotacji z rezerwy celowej³⁸, w tym o przyznaniu środków na uruchomienie 3 nowych miejsc w ŚDS na ul. Żłotego Smoka w Gorzowie Wlkp.³⁹ – decyzja nie uwzględniała potrzeb powiatu międzyrzeckiego.

W dniu 20 czerwca 2018 r. wojewoda zawarł umowę z Prezydentem Miasta Gorzowa Wlkp. na sfinansowanie zadań związanych z rozwojem sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynikających z realizacji programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, w tym na prowadzenie prac remontowo-adaptacyjnych związanych z uzyskaniem standardów w zakresie

³⁵ W kwocie 8,7 mln zł nie ujęto kwoty 152,1 zł, o którą jednostki wnioskowały w 2019 r. i otrzymały odmowę z powodu braku środków, jednak wnioski te będą ponownie rozpatrzone w IV kwartale 2019 r.

³⁶ Tj. m.in. ze względu na brak wymaganej dokumentacji, tj. koncepcji działalności placówki, szczegółowego kosztorysu wydatków, projektu pomieszczeń.

³⁷ Jednostki podawały do LUW tylko liczbę uczestników, na których będzie podwyższona dotacja, wyliczenia kwot zostały dokonane przez MRPiPS.

³⁸ MRPiPS nie uwzględnił potrzeb powiatu międzyrzeckiego – brak uzasadnienia decyzji.

³⁹ W dniu 28.05.2018 r. MF wydał w tej sprawie decyzję w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2018, a wojewoda w dniu 8 czerwca poinformował Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp. o zwiększeniu wydatków budżetowych na realizację zadania.

warunków lokalowych (likwidacja barier architektonicznych w pomieszczeniach sanitarnych i utworzenie dodatkowej toalety) oraz uruchomienie od września 2018 r. trzech nowych miejsc dla osób ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi. W tym celu wojewoda zobowiązał się przekazać dotację w łącznej wysokości 35,1 tys. zł⁴⁰, w tym 13 tys. zł na prace remontowe, co uczynił 21 grudnia 2018 r., po zrealizowaniu zadania na skutek wniosku z dnia poprzedniego⁴¹.

Dnia 30 sierpnia 2018 r. wojewoda, na wniosek Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp., który wpłynął do LUW tego samego dnia, wniósł o przyjęcie dodatkowego zapotrzebowania, tj. uruchomienie kolejnych dwóch miejsc w ŚDS na ul. Walczaka. Dzień później MRPiPS wyraził zgodę, a 8 października 2018 r. podjął decyzję w sprawie stosownych zmian w budżecie państwa. Trzy dni później wojewoda poinformował Miasto o zwiększeniu wydatków.

W dniu 12 października 2018 r. podpisano umowę na realizację zadania. W tym celu wojewoda zobowiązał się przekazać dotację w łącznej wysokości 11,95 tys. zł⁴². Wojewoda każdorazowo przekazywał środki w terminie do 25 każdego miesiąca⁴³, na podstawie wprowadzanych do systemu CAS przez ŚDS-y comiesięcznych *Informacji o liczbie uczestników ŚDS (Za życiem)*. Z Informacji tych m.in. wynika, że wszystkie miejsca w obu ŚDS-ach były wykorzystane.

(akta kontroli str. 654-740)

- ✓ w 2019 r. - 9 miejsc⁴⁴ (2 miejsca ŚDS Brzozowiec - gmina Deszczno, 2 miejsca ŚDS - Stare Kurowo, 5 miejsc ŚDS Krzyszczynka - gmina Bogdaniec).

Na skutek pisma MRPiPS z 5 grudnia 2018 r. wojewoda dwa dni później poinformował jst o możliwości złożenia zapotrzebowania w zakresie rozwoju ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o czym zbiorczo poinformował MRPiPS dnia 3 stycznia 2019 r. Zapotrzebowanie dotyczyło łącznie 9 nowo uruchamianych miejsc w trzech ww. gminach. W dniu 23 maja 2018 r.⁴⁵ ministerstwo poinformowało wojewodę o dokonanej podziale dotacji z rezerwy celowej, w tym o przyznaniu środków na uruchomienie zapotrzebowanych 9 miejsc. Dnia 1 lipca br. MF wprowadził stosowne zmiany w budżecie. W dniu 8 lipca 2019 r. wojewoda podpisał umowy z:

- gminą Deszczno (ŚDS Brzozowiec) na uruchomienie od września 2019 r. dwóch nowych miejsc dla osób ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi; przeprowadzenie prac remontowo-adaptacyjnych związanych z utworzeniem pokoju mieszkalnego; wyposażenie pokoju mieszkalnego, wyposażenie sali arteterapii, multimedialnej oraz wyposażenie i utworzenie sali rehabilitacyjnej na łączną kwotę dotacji 74,7 tys. zł;

- gminą Bogdaniec (ŚDS Krzyszczynka) na uruchomienie od września 2019 r. pięciu nowych miejsc dla osób ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi; zakup pieca do wypalania wyrobów ceramicznych; wyposażenia

⁴⁰ Kwota obejmująca środki na remont (13 tys. zł), bieżącą działalność (17,5 tys. zł), środki na zwiększenie dotacji – art. 51c ust. 5 (4,6 tys. zł).

⁴¹ Faktyczne wykorzystanie 12,9 tys. zł.

⁴² Niniejsza umowa obejmowała jedynie przekazanie środków na bieżącą działalność oraz zwiększenie dotacji w oparciu o art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

⁴³ Zadeklarowana przez Miasto data przekazywania środków.

⁴⁴ 2 miejsca ŚDS Brzozowiec, gmina Deszczno, 2 miejsca ŚDS Stare Kurowo, 5 miejsc ŚDS Krzyszczynka, gmina Bogdaniec.

⁴⁵ Wpływ pisma w dniu 30 maja 2019 r.

warsztatów muzykoterapii, rehabilitacyjno-ruchowych, krawieckich oraz kulinarnych, pracowni ceramicznej za łączną kwotę dotacji 95,6 tys. zł;

- gminą Stare Kurowo (ŚDS Stare Kurowo) na uruchomienie od września 2019 r. dwóch nowych miejsc dla osób ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi za łączną kwotę dotacji 18,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 741-764)

Z informacji uzyskanych w ww. ŚDS-ach wynika, że według stanu na wrzesień br. (II poł.) - z dziewięciu nowo utworzonych miejsc cztery są wykorzystywane (2 – Stare Kurowo i 2 – Bogdaniec). Wójtowie poinformowali, że liczba miejsc w ŚDS zaspokaja potrzeby wszystkich osób z grupy docelowej określonej w Programie „Za życiem”. Jediną trudnością, jaką wskazano podczas realizacji zadania, jest zbyt niska kwota dotacji na uczestnika, która nie pozwala na pokrycie kosztów dojazdu na zajęcia⁴⁶.

(akta kontroli str. 765-772, 778-786)

b) podwyższenie kwoty dotacji na jednego uczestnika ŚDS dla osób ze spektrum autyzmu lub sprzężonymi niepełnosprawnościami, zgodnie z art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej – wydatki w łącznej wysokości 1 936, 5 tys. zł⁴⁷.

Podwyższona stawka dotacji na 1 uczestnika wynosiła:

- ✓ w 2017 r. - 380,40 zł i była przekazywana na: 116 uczestników,
- ✓ w 2018 r. - 380,00 zł i była przekazywana na: 187 uczestników,
- ✓ w 2019 r. (I poł.) - 525,75 zł i była przekazana na 198 uczestników.

(akta kontroli str. 614-615)

W latach 2017-2019 (I pół.) wojewoda przeprowadził 19 kontroli dotyczących funkcjonowania środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W przypadku 10 stwierdzono uchybienia i sformułowano wnioski pokontrolne.

Żadna z kontroli nie objęła wykorzystania środków na utworzenie miejsc w ramach programu „Za życiem”. Wykorzystanie zaś podwyższonej dotacji (art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej) LUW weryfikował poprzez monitorowanie gromadzonej co miesiąc w CAS informacji nt. faktycznej liczby uczestników ŚDS, na podstawie których przekazywano dotację, oraz składanych rozliczeń w tym zakresie.

W wystąpieniu pokontrolnym z 26 kwietnia br., sformułowanym przez NIK po kontroli w temacie: *Pomoc państwa realizowana w formie środowiskowych domów samopomocy udzielana osobom z zaburzeniami psychicznymi*, wskazano i oceniono jako nieprawidłowe nieprzeprowadzanie kontroli kompleksowych w ŚDS. Stwierdzono bowiem, że w okresie od stycznia 2016 r. do lutego 2019 r. Wydział Polityki Społecznej LUW przeprowadził jedynie dwie kontrole tego typu. Kontrolą kompleksową nie objęto 30 ośrodków wówczas działających na terenie województwa lubuskiego, co było niezgodne z § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej⁴⁸, w myśl którego kontrole kompleksowe przeprowadza się nie rzadziej niż raz na trzy lata, według planu kontroli. Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej LUW wyjaśniła, że niska liczba przeprowadzonych kontroli wynikała ze znacznej

⁴⁶ W badanym okresie do LUW wpłynęły wnioski 3 gmin, z których 1 (gmina Bogdaniec) został rozpatrzony pozytywnie (2018 r.), a 2 w 2019 r. (Cybinka i Witnica) – negatywnie, z powodu braku środków (wnioski miały być rozpatrzone ponownie w październiku br.).

⁴⁷ Z tego gminy 1 403,4 tys. zł, powiaty 533,1 tys. zł.

⁴⁸ Dz. U. Nr 61, poz. 543, ze zm.

liczby zadań realizowanych przez inspektorów ds. nadzoru i kontroli oraz problemów kadrowych.

Ustalono, że w badanym okresie wystąpiła znaczna fluktuacja kadr wśród inspektorów ds. nadzoru i kontroli, jednak w sierpniu br. zatrudniono do zespołu nowego pracownika.

(akta kontroli str. 473, 773-777, 787-794)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

7. Wspieranie aktywizacji zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych (działanie 3.4; 3.5; poddziałania 3.5.1 – 3.5.6 oraz 6.2)

W toku kontroli NIK, w sierpniu br., LUW zebrał dane dotyczące realizacji przez powiatowe urzędy pracy (dalej: PUP) działań w zakresie aktywizacji zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych. Stwierdzono, że w zakresie:

- ✓ działania 3.4, tj. „Pomoc w domu” – w ramach prac społecznie użytecznych; na 12 PUP-ów jedynie trzy jednostki⁴⁹ wdrożyły wymienione działanie, których celem było wsparcie rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków domowych oraz zaktywizowanie osób bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych – wsparcie uzyskało 11 rodzin/opiekunów;
- ✓ działań 3.5.1-3.5.6, tj. wspieranie aktywizacji zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych, jedynie PUP w Krośnie Odrz. wdrożył w 2019 r. wykonanie działania poprzez realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych. Pomocą objęto kobiety opiekujące się małoletnimi dziećmi, które po urodzeniu dzieci nie były aktywne zawodowo. Według stanu na sierpień br. w projekcie uczestniczyło pięć osób (dwie otrzymały dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej, a trzy zostały skierowane do odbycia stażu na okres 3 miesięcy;
- ✓ działanie 6.2, tj. zorganizowanie spółdzielczości socjalnej na rzecz opiekunów osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin – w żadnym urzędzie pracy nie wdrożono działania.

Z przekazanych przez PUP-y informacji wynikało, że niewielki zakres realizacji ww. działań wynikał z braku zainteresowania ze strony grupy docelowej oraz braku zapotrzebowania ze strony ośrodków pomocy społecznej. Wśród wymienianych trudności urzędy wskazały na:

- ✓ brak osób bezrobotnych kwalifikujących się do prac społecznie użytecznych i jednocześnie posiadających kompetencje do pomocy opiekunom osób niepełnosprawnych;
- ✓ brak informacji zarówno od osób bezrobotnych, jak i od OPS, o sytuacji osobistej bezrobotnych związanej z koniecznością sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną, co powoduje brak danych, które mogłyby określić skalę problemu;
- ✓ panujący wśród pracodawców stereotyp, że osoby niepełnosprawne są mniej „atrakcyjne zawodowo”, a zatrudnienie ich wiąże się z wieloma problemami.

⁴⁹ PUP w Krośnie Odrz., Strzelcach Kraj., Żaganiu.

Wojewoda lubuski nie przeprowadzał kontroli w przedmiotowym zakresie. Pytany o planowane działania w ramach nadzoru nad realizacją zadań wykonywanych m.in. przez powiatowe urzędy pracy, w szczególności w zakresie sposobu prowadzenia przez urzędy pracy usług rynku pracy⁵⁰, wyjaśnił, że *mając na względzie potrzebę zwiększenia działań aktywizujących ww. osoby, w planie szkoleń na rok 2020 organizowanych przez wojewodę lubuskiego przewidziane zostanie szkolenie dla pracowników powiatowych urzędów pracy w przedmiotowym zakresie. Jednocześnie zwrócić się do powiatowych urzędów pracy z województwa lubuskiego z prośbą o zwiększenie działań promocyjnych Programu „Za życiem”. Dodatkowo, w ramach nadzoru sprawowanego nad realizacją przez powiatowe urzędy pracy zadań w zakresie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, w kolejnych latach wezmę pod uwagę realizację Programu „Za życiem”.*

(akta kontroli str. 913, 915-921)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

8. Tworzenie mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych dla osób niepełnosprawnych (działanie 4.7)

Wojewoda, na prośbę MRPiPS, przeprowadzał rozpoznanie potrzeb finansowych gmin i powiatów na rozwój sieci mieszkań chronionych na lata 2017-2019. Informacje o możliwości uzyskania wsparcia finansowego na ten cel oraz zgłoszenia potrzeb w tym zakresie wojewoda przekazywał gminom i powiatom po upływie od jednego do 15 dni⁵¹ od otrzymania pisma ministerstwa w tej sprawie. Następnie lista jednostek samorządu terytorialnego, wraz z kwotą wnioskowanego wsparcia i opisem zadania, była przekazywana do MRPiPS, który decydował o przyznaniu środków.

(akta kontroli str. 305-402)

W związku z przeprowadzonym przez wojewodę rozpoznaniem, zapotrzebowanie na środki w łącznej kwocie 1 676,7 tys. zł złożyło 7 gmin i jeden powiat⁵² - z przeznaczeniem na utworzenie 19 mieszkań chronionych dla 63 osób niepełnosprawnych. W latach 2017-2019 wojewoda zawarł umowy z siedmioma jst na realizację zadań w zakresie rozwoju mieszkań chronionych. Przyznane środki odpowiadały zgłaszanemu zapotrzebowaniu.

W latach 2017-2018 w pięciu gminach⁵³ utworzono osiem mieszkań chronionych dla 29 osób niepełnosprawnych. Na ten cel wydatkowano łącznie 1 511,3 tys. zł, w tym kwota 626,8 tys. zł (tj. 41,5%) została dofinansowana dotacją.

(akta kontroli str. 403-428, 477-479)

W dniu 6 września 2017 r. MRPiPS przekazał do LUW informację o podziale środków na mieszkania chronione, na podstawie której wojewoda wystąpił do MRiF w dniu 7 września tego roku o przekazanie środków na ten cel. Decyzją z dnia

⁵⁰ Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2019 r. poz. 1482, ze zm.).

⁵¹ Rozpoznanie potrzeb na 2017 r. – 5 dni, na 2018 r. – 1 dzień, na 2019 r. – 15 dni.

⁵² Po korekcie - w przypadku dwóch jednostek zmniejszeniu uległa kwota zapotrzebowania łącznie o 494,7 tys. zł; a jedna jednostka w 2018 i 2019 r. zrezygnowała z ubiegania się o dotację w łącznej kwocie 450 tys. zł z uwagi na zbyt krótki czas na realizację zadania (2018 r.) i zbyt duże ryzyko niezrealizowania w całości inwestycji związanej z utworzeniem mieszkań chronionych (2019 r.).

⁵³ Żary (gmina miejska) – 3 mieszkania dla 11 osób, Żary (gmina wiejska) – 1 mieszkanie dla 3 osób, Zielona Góra – 1 mieszkanie dla 7 osób, Szprotawa 2 mieszkania dla 4 osób, Gorzów Wlkp. – 1 mieszkanie dla 4 osób.

9 października 2017 r.⁵⁴ MRiF zwiększył plan wydatków dla województwa lubuskiego z przeznaczeniem na realizację zadań związanych z tworzeniem mieszkań chronionych. Wojewoda podpisał umowy w sprawie dofinansowania realizacji ww. zadań w dniu 8 listopada 2017 r., tj. po upływie 30 dni od decyzji Ministra Rozwoju i Finansów.

(akta kontroli str. 319-323, 429-435)

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej wskazała, że wynikało to ze spiętrzenia zadań wykonywanych przez pracowników w tym okresie. Wzory umów zostały przekazane do akceptacji radcy prawnego 27 października 2017 r., jednak z uwagi na dni ustawowo wolne od pracy, termin ich akceptacji przedłużył się. Jednocześnie dyrektor wskazała, że informacje o zwiększeniu planu wydatków budżetowych i kwocie zwiększenia, klasyfikacji budżetowej środków oraz ich przeznaczeniu zostały przekazane do gmin 11 października 2017 r.

(akta kontroli str. 795-796)

Podpisanie umów przez wojewodę w latach 2018-2019 nastąpiło po upływie odpowiednio 15 i jednego dnia od podjęcia przez MF decyzji w sprawie zmian w budżecie państwa – zwiększenia wydatków na dofinansowanie mieszkań chronionych.

(akta kontroli str. 355, 373, 403-408)

Na podstawie umów zawartych w latach 2017-2018 przyznano środki w łącznej kwocie 766,7 tys. zł, z której wykorzystano 626,8 tys. zł (tj. 81,7%). Przyczyną niepełnego wykorzystania środków była m.in. rezygnacja z dotacji w kwocie 75 tys. zł z uwagi na brak możliwości lub niższy koszt realizacji zadania przez gminę w bieżącym roku. Środki przekazane w tym okresie zostały prawidłowo rozliczone.

(akta kontroli str. 403-428)

W dniu 7 czerwca 2019 r. wojewoda podpisał umowy z dwiema gminami (Żary oraz Gorzów Wlkp.) i jednym powiatem (gorzowskim), na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 910,0 tys. zł, na utworzenie dziewięciu mieszkań chronionych dla 28 osób niepełnosprawnych.

(akta kontroli str. 403-408)

W umowach dotyczących dotacji na realizację przedmiotowego zadania wskazano m.in., że:

- ✓ procentowy udział środków własnych jednostki w całkowitych kosztach zadania nie może być niższy niż 50% (w 2017 r. i 2018 r.) oraz 30% (w 2019 r.),
- ✓ gmina/powiat zobowiązuje się prowadzić mieszkanie chronione zgodnie z obowiązującymi przepisami przez okres minimum 10 lat od czasu uruchomienia mieszkania.

(akta kontroli str. 429-449)

Według stanu na 30 czerwca 2019 r. wykorzystywanych było 11 z 29 miejsc w mieszkaniach chronionych⁵⁵. Przyczyną niewykorzystania wszystkich miejsc był m.in.: brak zapotrzebowania na ten rodzaj pomocy (osoby, które miały zostać umieszczone w mieszkaniu chronionym, zrezygnowały z pomocy lub zostały umieszczone w innych placówkach), przedłużające się prace związane z przygotowaniem mieszkania do zasiedlenia, brak osób spełniających kryteria do

⁵⁴ Decyzja numer MF/FS4.4143.3.543.2017.MF.3219.

⁵⁵ Według stanu na 31 grudnia 2018 r. wykorzystywanych było siedem z dziewięciu miejsc w trzech mieszkaniach chronionych utworzonych w 2017 r., natomiast w mieszkaniach utworzonych w 2018 r. miejsca nie były wykorzystywane.

zamieszkania. Ponadto jedna z gmin wskazała, że rodzice/opiekunowie prawni osób z grupy docelowej obawiają się samodzielnego życia podopiecznych. Nierzadko problemem są kwestie finansowe, ponieważ opiekunowie osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i umiarkowanym bardzo często pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy, który oprócz renty podopiecznego jest jedynym źródłem ich utrzymania.

(akta kontroli str. 450-469)

W latach 2017-2019 (I poł.) nie przeprowadzono kontroli prawidłowości wykorzystania przez gminy środków przekazanych na tworzenie mieszkań chronionych w związku z realizacją programu „Za życiem” (działanie 4.7.)

(akta kontroli str. 403-408)

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej wskazała, że przyczyną powyższego była duża liczba zadań realizowanych przez inspektorów ds. nadzoru i kontroli, znaczna fluktuacja kadr (długotrwałe zwolnienia chorobowe, urlopy macierzyńskie rezygnacja z zatrudnienia), trudności z pozyskaniem pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje, prowadzenie postępowań egzekucyjnych związanych z nałożeniem przez wojewodę kar na podmioty prowadzące placówki całodobowe bez zezwolenia.

(akta kontroli str. 470-473)

Gminy korzystające ze wsparcia na tworzenie mieszkań chronionych w ramach programu „Za życiem” wskazały, że nie wystąpiły trudności w realizacji zadania, a posiadane oraz tworzone w 2019 r. mieszkania chronione zaspokajają potrzeby wszystkich osób z grona grupy docelowej określonej w programie „Za życiem”.

(akta kontroli str. 450-469)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Na skutek spiętrzenia zadań w Wydziale Polityki Społecznej, umowy na dofinansowanie zadań w zakresie rozwoju mieszkań chronionych w 2017 r. zostały przygotowane, a następnie podpisane przez wojewodę i przesłane do podpisania przez gminy, po upływie ponad dwóch miesięcy od dnia przekazania przez MRPiPS informacji o podziale środków na ten cel i ponad jednego miesiąca od przekazania przez MRiF decyzji o zwiększeniu planów wydatków. Oznaczało to, że gminie Żary (miejskiej i wiejskiej) pozostawiono ok. 1,5 miesiąca na realizację zadania.

9. Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny (działanie 5.1)

Opis stanu
faktycznego

W latach 2017-2019 w województwie lubuskim realizowano ogólnopolski program Asystent, ogłaszany corocznie przez MRPiPS, w ramach którego dofinansowywano koszty wynagrodzeń asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

(akta kontroli str. 480-489)

Celem programu Asystent rodziny była m.in. realizacja przez asystenta wsparcia, o którym mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy o wsparciu, w związku z art. 15 ust. 1 pkt 13a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (dalej: *ustawa o wspieraniu rodziny*)⁵⁶.

⁵⁶ <https://www.gov.pl/web/rodzina/program-asystent-rodziny-i-koordynator-rodzinnej-pieczy-zastepczej>

Wojewoda informował gminy o możliwości ubiegania się o środki z Programu asystent rodziny niezwłocznie po ogłoszeniu Programu przez MRPiPS.

(akta kontroli str. 480-489)

W 2017 r. gminy województwa lubuskiego złożyły zapotrzebowanie na środki w łącznej kwocie 2 399,7 tys. zł, natomiast w 2018 r. - na 2 130 tys. zł, tj. o 269,7 tys. zł (tj. 11,2%) mniej niż w 2017 r., na 2019 r. - na 2 061,2 tys. zł, która była niższa od kwoty z 2018 r. o 68,8 tys. zł (tj. o 3,2%).

(akta kontroli str. 498)

W ocenie zastępcy dyrektora Wydziału Polityki Społecznej przyczyną zmniejszenia zapotrzebowania gmin na środki z programu Asystent były warunki dotyczące finansowania zadań, tj. zmniejszenie maksymalnej kwoty dofinansowania jednego etatu oraz umowy zlecenia⁵⁷ i spadek procentowego udziału dofinansowania zadania przez budżet państwa.

(akta kontroli str. 508-517)

W 2017 r. kwota środków przyznanych przez MRPiPS na realizację programu w zakresie działań asystenta rodziny była zgodna z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez jednostki samorządu terytorialnego⁵⁸, natomiast w 2018 r. przyznana kwota była niższa od zapotrzebowania zgłoszonego przez jednostki samorządu terytorialnego o 327,6 tys. zł⁵⁹.

W dniu 17 lipca 2019 r. ministerstwo ogłosiło program Asystent rodziny na 2019 r. W związku z ogłoszeniem, zapotrzebowanie na środki w łącznej kwocie 2 061,2 tys. zł z programu złożyło 79 z 82 gmin (2 gminy zadeklarowały sfinansowanie wynagrodzeń asystentów ze środków własnych⁶⁰, natomiast jedna - mimo powtarzania naborów - nie znalazła kandydatów na stanowisko asystenta⁶¹). MRPiPS przyznał na realizację programu Asystent rodziny w województwie lubuskim kwotę 1 685,9 tys. zł (tj. 81,7% zapotrzebowania). Gminy złożyły oświadczenia o przyjęciu dotacji w łącznej kwocie 1 684,7 tys. zł (dwie gminy przyjęły dotację w kwocie niższej od przyznanej z uwagi na zatrudnienie asystenta rodziny przez okres krótszy od planowanego) i zadeklarowały zatrudnienie 122 asystentów rodziny. W dniu 23 września 2019 r. wojewoda lubuski złożył do MF wnioski o zwiększenie planu wydatków z przeznaczeniem na realizację Programu asystent rodziny (wniosek został złożony po upływie pięciu dni od dnia otrzymania decyzji MRPiPS w przedmiotowej sprawie).

(akta kontroli str. 498, 500-507, 518-523)

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej wyjaśniła, że w 2018 r. łączna kwota złożonych w kraju zapotrzebowań przekroczyła maksymalną kwotę, którą minister planował przeznaczyć na realizację programu o około 13 mln zł. Wojewoda nie wnioskował o przyznanie dodatkowych środków z uwagi na zapisy programu Asystent rodziny, zgodnie z którymi złożenie zapotrzebowania nie jest równoznaczne z zapewnieniem przyznania dofinansowania lub z przyznaniem dofinansowania we wnioskowanej wysokości. Ponadto w programie wskazano, że w sytuacji złożenia zapotrzebowania na środki w kwocie przekraczającej

⁵⁷ Maksymalna kwota dofinansowania jednego etatu: 2017 i 2018 r. - 2,1 tys. zł; 2019 r. - 1,9 tys. zł; maksymalna kwota dofinansowania umowy zlecenia, odpowiednio, 1,5 tys. zł; 1 tys. zł i 0,8 tys. zł. Maksymalny procentowy udział dofinansowania: umowa o pracę: 2017 i 2018 r. - 67%, 2019 r. - 60%; umowa zlecenie, odpowiednio, 50%, 33% i 27%.

⁵⁸ Zapotrzebowanie - 2 399,7 tys. zł.

⁵⁹ Zapotrzebowanie 2 130 tys. zł; przyznane środki 1 802,4 tys. zł (co stanowiło 84,6% zapotrzebowania).

⁶⁰ Międzyrzecz i Słubice.

⁶¹ Bytom Odrzański.

zaplanowaną na program, przy ustalaniu ostatecznych kwot dotacji dla beneficjentów MRPiPS zastrzega sobie prawo do stosowania dodatkowych kryteriów, w tym m.in. wskaźnika dochodów podatkowych oraz dofinansowania w pierwszej kolejności zatrudnienia powstałego na podstawie stosunku pracy.

(akta kontroli str. 490-499)

W latach 2017-2018 wojewoda podpisał umowy z gminami w sprawie dofinansowania zadania po upływie czterech dni od podjęcia przez Ministra Finansów decyzji w sprawie zmian w budżecie państwa – zwiększenia środków na dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny.

W ww. okresie wojewoda przekazał gminom środki pochodzące z Funduszu Pracy na realizację programu Asystent rodziny po upływie od 10 do 11 dni (2017 r.) i od 14 do 21 dni (2108 r.) od dnia zwrotu podpisanej umowy przez gminy⁶².

W ww. okresie wykorzystano odpowiednio: 92,7% i 98,6%⁶³ środków przyznanych decyzją Ministra Finansów.

(akta kontroli str. 498, 524-556, 797-798)

Przyczyną niepełnego wykorzystania otrzymanych środków były m.in.: zwolnienia chorobowe asystentów, rotacja kadry (przerwy w zatrudnieniu spowodowane poszukiwaniem zastępstwa), brak możliwości zrealizowania założonego planu zatrudnienia ze względu na brak kandydatów do pracy, zmiany w formie lub wymiarze zatrudnienia.

(akta kontroli str. 612)

W programie Asystent rodziny wskazano, że podziału zaplanowanej kwoty dotacji w ramach rezerwy celowej budżetu państwa oraz środków Funduszu Pracy, z uwzględnieniem zapotrzebowania przekazanego przez wojewodów oraz kryteriów wskazanych w Warunkach dofinansowania programu Asystent rodziny, dokonuje MRPiPS.

Wskazane w Programie preferencje uwzględniane przy dokonywaniu podziału środków nie odnosiły się do realizacji zadań przez asystenta jako koordynatora, w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy o wsparciu⁶⁴.

Wojewoda nie zawierał odrębnych umów na koordynację, o której mowa w art. 9 ust. 4 ustawy o wsparciu. W latach 2017-2018 zawarto z gminami odpowiednio:

80 i 79 umów na realizację programu Asystent rodziny, który był finansowany z rezerwy celowej budżetu państwa oraz ze środków Funduszu Pracy, ujętych w planie finansowym tego funduszu na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy o wsparciu.

(akta kontroli str. 490-499)

W latach 2016-2018 na terenie województwa lubuskiego zatrudnionych było łącznie odpowiednio: 130, 134 i 131⁶⁵ asystentów rodziny. Średnia liczba rodzin objętych opieką jednego asystenta w województwie lubuskim wynosiła w badanym okresie około 13. W związku z realizacją programu Asystent rodziny zatrudniono

⁶² Ustaleń dokonano na podstawie umów w sprawie realizacji Programu asystent rodziny zawartych w latach 2017-2018 z Gorzowem Wlkp. i Zieloną Górą, które otrzymały środki z Funduszu Pracy w kwotach, wynoszących, odpowiednio, 2017 r. – 99 910,01 zł i 117 571 zł; 2018 r. – 30 638 zł i 31 318 zł.

⁶³ 2017 r. – wykorzystano 2 203,5 tys. zł z przyznanych 2 377,9 tys. zł; 2018 r. – wykorzystano 1 776,6 tys. zł z przyznanych 1 802,4 tys. zł.

⁶⁴ <https://www.gov.pl/web/rodzina/program-asystent-rodziny-i-koordynator-rodzinnej-pieczycy-zastepczej>

⁶⁵ W latach 2016-2018 na podstawie umów o pracę zatrudnionych było: 105, 111 i 107 asystentów rodziny; a na podstawie umowy zlecenia zadania realizowało: 25, 23 i 24 asystentów rodziny.

odpowiednio: 126, 130 i 120 osób⁶⁶ (w przeliczeniu na pełen etat: 111,59; 118 i 108,44), co stanowiło 96,9%; 97,8% i 91,6% ogółu zatrudnionych asystentów.

Z powyższego wynika, że wprowadzenie programu „Za życiem” nie skutkowało zwiększeniem liczby asystentów rodziny na terenie województwa, mimo tego że zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3 ustawy o wsparciu asystentom rodziny powierzono realizację dodatkowych zadań.

(akta kontroli str. 557-563, 574-577, 579-582)

W ocenie zastępcy dyrektora Wydziału Polityki Społecznej przyczyną powyższego było małe zapotrzebowanie na usługę koordynowania wsparcia dla kobiet w ciąży i rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym. Liczba rodzin z tym problemem jest niewielka i nie wymaga zatrudniania dodatkowych osób na stanowisku asystent rodziny. Z informacji pozyskanych w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych w ośrodkach pomocy społecznej wynikało, że rodziny uprawnione do uzyskania wsparcia na podstawie ustawy o wsparciu wnioskowały o przyznanie jednorazowego świadczenia, nie wnioskowały natomiast o wsparcie asystenta rodziny.

(akta kontroli str. 508-517)

Analiza liczby zatrudnionych asystentów rodziny w 18 wybranych gminach⁶⁷ województwa lubuskiego w latach 2016-2018 (według stanu na 31 grudnia) wykazała m.in., że:

- ✓ według stanu na 31 grudnia 2016 r. i 2017 r. w gminie Bytom Odrzański nie zatrudniano asystenta rodziny, zatrudniono natomiast w 2018 r.⁶⁸ Gmina Przewóz w latach 2016-2018 nie ubiegała się o dofinansowanie w ramach programu;
- ✓ w 11 gminach liczba zatrudnionych asystentów nie zmieniła się w ww. okresie i wynosiła: jeden – w siedmiu gminach⁶⁹ oraz dwóch – w czterech gminach⁷⁰.
- ✓ w dwóch gminach liczba asystentów wynosiła od jednego do dwóch w ww. okresie (Słubice – 1, 2, 1 i Słońsk 1, 1, 2). W 2018 r. gmina Słubice nie przystąpiła do programu Asystent rodziny z powodu długotrwałej choroby i zgonu pracownika, a następnie trudności z pozyskaniem nowego pracownika;
- ✓ w dwóch jednostkach samorządu terytorialnego zmniejszyła się liczba asystentów rodziny (Gorzów Wlkp. 2016 r. – 8 asystentów, 2017 r. – 9, 2018 r. – 6; Zbąszynek: 2016 r. – 2 asystentów; 2017 i 2018 r. – po 1 asystencie rodziny);
- ✓ w gminie Zielona Góra liczba zatrudnionych asystentów rodziny wahała się i wynosiła odpowiednio: 9, 13 i 11⁷¹;

⁶⁶ W latach 2016-2018 w związku z realizacją Programu asystent rodziny na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było: 100, 106 i 99 asystentów rodziny; a na podstawie umowy zlecenia zadania realizowało: 26, 24 i 21 asystentów rodziny.

⁶⁷ Z najniższą liczbą asystentów rodziny oraz w największych gminach.

⁶⁸ Gmina Przewóz w latach 2016-2018 nie ubiegała się o dofinansowanie w ramach programu, natomiast gmina Bytom Odrzański w 2017 r. odstąpiła od podpisania umowy w ramach programu Asystent z uwagi na ryzyko niewywiązania się z niej. Pismem, które wpłynęło do LUW 22 grudnia 2017 r. Burmistrz wskazał na problemy z obsadzeniem stanowiska, mimo naborów ogłoszonych dwukrotnie, zarówno w 2017 jak i 2016 r. W momencie składania odpowiedzi trwał kolejny nabór na to stanowisko.

⁶⁹ Kostrzyn nad Odrą, Nowe Miasteczko, Rzepin, Lubniewice, Sława, Babimost, Dobiegniew.

⁷⁰ Krosno Odrzańskie, Międzyrzecz, Skwierzyna, Świebodzin.

⁷¹ 2016 r. kwota wnioskowana 192,4 tys. zł, otrzymana: 115,4 tys. zł; 2017 r. kwota wnioskowana i otrzymana 176,8 tys. zł; 2018 r. kwota wnioskowana 138,5 tys. zł, kwota otrzymana 110,9 tys. zł.

- ✓ w latach 2016-2018 ww. jednostki otrzymały dofinansowanie w ramach programu Asystent (w 2016 i 2018 r. w wysokości odpowiednio: 60% i 80% wnioskowanej kwoty, w 2017 r. – 100% wnioskowanej kwoty);

(akta kontroli str. 583-594)

Zastępca dyrektora Wydziału Polityki Społecznej wskazała, że trudności, na jakie napotykały gminy przy realizacji programu Asystent, związane są przede wszystkim z małym zainteresowaniem pracą na tym stanowisku, z uwagi m.in. na: wynagrodzenie nieadekwatne do charakteru wykonywanej pracy, niski prestiż pracy (brak legitymacji dla asystentów, która nadałaby ich działaniom bardziej oficjalny charakter i spowodowałaby wzrost zaufania klientów i innych instytucji zaangażowanych we współpracę), uzależnienie efektów pracy w głównej mierze od dobrej woli i zaangażowania klientów, duża odpowiedzialność, negatywne nastawienie klientów do współpracy (roszczeniowość, bierna postawa, nastawienie głównie na pomoc finansową oraz wyuczona bezradność). Powyższe czynniki są przyczyną rotacji na stanowiskach asystentów rodziny i problemów gmin z obsadzeniem tych stanowisk.

(akta kontroli str. 508-517)

W latach 2017-2019 MRPiPS zorganizowało jedno szkolenie dla asystentów rodziny w związku z wejściem w życie ustawy o wsparciu. Celem szkolenia było wskazanie standardów pracy asystenta rodziny wynikających z tej ustawy. Ministerstwo określiło limit miejsc na tym szkoleniu dla województwa lubuskiego – 20 uczestników (w tym 1 osoba z Wydziału Polityki Społecznej). Informacje o szkoleniu przekazano do 19 ośrodków pomocy społecznej, które zgłosiły 28 uczestników. W związku z powyższym, na wniosek wojewody, limit dla województwa lubuskiego zwiększono do 30 uczestników.

(akta kontroli str. 595-601)

Zastępca dyrektora Wydziału Polityki Społecznej w zakresie kryteriów zastosowanych przy wyborze ośrodków, do których skierowano informacje o szkoleniu, wskazała, że informacje te przekazano do ośrodków zatrudniających co najmniej dwóch asystentów rodziny. Z uwagi na fakt, że takich ośrodków było 25, Wydział zwrócił się o przyznanie dodatkowych miejsc na szkoleniu. Po zwiększeniu limitu uczestników dla województwa informację o możliwości udziału w szkoleniu lub wpisania się na listę rezerwową przekazano do pozostałych 61 gmin.

(akta kontroli str. 508-517)

LUW nie tworzył „mapy potrzeb” obejmującej teren województwa lubuskiego, odnoszącej się do zdiagnozowanych potrzeb w zakresie wsparcia pomocą asystenta rodziny, o której mowa w art. 8 ustawy o wsparciu. Zastępca dyrektora Wydziału Polityki Społecznej wskazała, że *zgodnie ze stanowiskiem MRPiPS „nie wydaje się zasadne oddzielanie usług, świadczonych na mocy ustawy <Za życiem>, od innych zadań asystenta rodziny”. Mając na uwadze sugestie MRPiPS, traktowano zbieranie zapotrzebowań oraz przyznawanie dofinansowań, wynikających z <Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej>, jako diagnozę potrzeb w zakresie wsparcia pomocą asystenta rodzin, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin <Za życiem>.*

(akta kontroli str. 490-499)

Zastępca dyrektora Wydziału Polityki Społecznej wskazała, że w wyniku wdrożenia programu Asystent rodziny, koordynatorami w rozumieniu art. 8 ust. 2 ustawy o wsparciu, tj. udzielającymi wskazanego w przepisie poradnictwa, zostało w latach

2017-2018 odpowiednio 24 i 17 asystentów w 13 gminach, którzy wsparciem objęli 24 i 17 rodzin. Informacje te przedstawiono na podstawie sprawozdań wojewódzkich z realizacji Programu asystent rodziny, kolumna – liczba rodzin, którym udzielono porad dla kobiet i rodzin w ramach programu „Za życiem”.

(akta kontroli str. 490-499)

Ze sprawozdań jednostkowych złożonych przez gminy wynikało, że porad w ramach programu „Za życiem” w latach 2017-2018 udzieliło odpowiednio: 20 i 14 asystentów.

(akta kontroli str. 602)

W LUW dostępne były dane dotyczące liczby kobiet/rodzin, które złożyły wnioski, o którym mowa w art. 8 ust. 6 ustawy o wsparciu, według stanu na 6 listopada 2017 r., zebrane w związku ze sporządzeniem - na prośbę MRPiPS - sprawozdania z realizacji „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2017 (w części dot. asystenta rodziny) oraz realizacja zadań przez asystentów rodziny⁷².

W toku kontroli NIK LUW pozyskał całościowe dane dotyczące liczby złożonych w latach 2017- 2018 wniosków, o których mowa w art. 8 ust. 6 ustawy o wsparciu (oraz decyzji kierowników ops), które umożliwiały opracowywanie wspólnie z osobami, o których mowa w ust. 2 tego przepisu⁷³, katalogu możliwego do uzyskania wsparcia oraz występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu tych osób do wskazanych podmiotów, w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

W latach 2017-2018 r. do jedenastu gmin⁷⁴ złożono odpowiednio: 16 i 7 wniosków o koordynację wsparcia. Koordynatorami wsparcia zostało 11 asystentów rodziny w 2017 r. i sześciu w 2018 r. W latach 2017-2018 asystent rodziny występował do podmiotów udzielających wsparcia odpowiednio: dziewięć i trzy razy.

(akta kontroli str. 470-476)

Analiza danych wykazanych przez gminy w sprawozdaniach jednostkowych oraz danych wynikających ze sprawozdań wojewódzkich z realizacji Programu asystent rodziny w latach 2017-2018 wykazała m.in., że:

- ✓ w 2017 r. w sprawozdaniu wojewódzkim wykazano, że w 13 gminach w ramach programu „Za życiem” udzielono porad 24 rodzinom, w tym 8 z kobietą w ciąży zagrożonej, natomiast ze sprawozdań jednostkowych wynika, że w 14 gminach takich porad udzielono 28 rodzinom, w tym 8 z kobietą w ciąży zagrożonej. Ponadto w jednym sprawozdaniu jednostkowym wykazano, że jednej rodzinie udzielono „porady dla kobiet i rodzin w ramach programu „Za życiem”, w tym – wykazano - „liczba rodzin z kobietą, która jest w zagrożonej ciąży” – łącznie trzy (liczba rodzin z kobietą w ciąży zagrożonej, którym udzielono porad powinna być mniejsza lub równa liczbie rodzin, którym udzielono porad ogółem). Tożsame dane zostały wykazane w sprawozdaniu wojewódzkim. W sprawozdaniu wojewódzkim za 2017 r. wykazano: łączna liczba asystentów - 129, zatrudnieni na podstawie umowy o pracę - 106, na podstawie umowy zlecenia - 25. Powinno być: łączna liczba asystentów - 130, zatrudnieni na podstawie umowy o pracę - 106, na podstawie umowy zlecenia – 24,

⁷² Sprawozdanie sporządzono jednorazowo.

⁷³ Tj. kobietami posiadającymi dokument potwierdzający ciążę, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o wsparciu.

⁷⁴ Gorzów Wlkp. – 3 (2017 r.); Zielona Góra – 2 i 2; Sulęcín – 2 i 1; Lubrza – 2 (2017 r.); Pszczew – 2 (2017 r.); Kłodawa – 1 (2017 r.); Przytoczna – 1 (2018 r.); Górzycza – 1 (2017 r.); Rzepin – 1 (2018 r.); Zbąszynek – 2 (2018 r.); Iłowa – 3 (2017 r.).

- ✓ w 2018 r. liczba jednostek, które udzielały porad i liczba rodzin, którym udzielono porad wykazana w sprawozdaniu wojewódzkim była zgodna z wykazaną w sprawozdaniach jednostkowych, natomiast w sprawozdaniu wojewódzkim wykazano, że w 3 rodzinach, którym udzielono porad, była kobieta w ciąży zagrożonej, a ze sprawozdań jednostkowych wynika, że liczba takich rodzin wynosiła 4.

(akta kontroli str. 564-568, 578, 602)

Starszy specjalista zatrudniony na stanowisku ds. wspierania rodziny w Wydziale Polityki Społecznej⁷⁵ wyjaśniła, że przyczyną powyższych błędów były pomyłki powstałe przy wprowadzaniu danych ze sprawozdań jednostkowych do sprawozdań wojewódzkich. Ponadto przeoczono fakt, że jedna gmina błędnie wykazała dane dotyczące liczby rodzin, którym udzielono porady. Błędy w liczbie asystentów wynikają z faktu, że jedna z gmin wykazała w odniesieniu do jednego stanowiska asystenta zatrudnienie zarówno w formie umowy zlecenia, jak i umowy o pracę oraz błędnego sumowania danych.

(akta kontroli str. 603-610)

W toku kontroli, w dniu 6 września 2019 r., przekazano do MRPiPS skorygowane sprawozdania z realizacji programu Asystent rodziny, w których wykazano m.in., że w ramach programu „Za życiem” porad udzielono 31 rodzinom, w tym ośmiu z kobietą w zagrożonej ciąży w 2017 r. oraz 17 rodzinom, w tym czterem z kobietą w zagrożonej ciąży w 2018 r.

(akta kontroli str. 574-577, 579-582)

W latach 2018-2019⁷⁶ w siedmiu ośrodkach pomocy społecznej przeprowadzono kontrole sposobu realizacji zadań gminy, wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej⁷⁷, w ramach których ocenie poddano realizację zadań asystenta rodziny określonych w ustawie o wsparciu. W wyniku pięciu kontroli nie stwierdzono uchybień dotyczących realizacji przez asystenta rodziny zadań określonych w ustawie o wsparciu. W dwóch przypadkach stwierdzono istotne uchybienia polegające na braku zapewnienia dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiet w ciąży zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o wsparciu i wydano zalecenia podejmowania skutecznych działań mających na celu zapewnienie dostępu do ww. informacji.

(akta kontroli str. 611)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wykazanie w sprawozdaniach wojewódzkich z realizacji programu Asystent rodziny za 2017 r. i 2018 r. danych niezgodnych z wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych złożonych przez gminy.

⁷⁵ Do zadań tej osoby należało m.in. współdziałanie z MRPiPS przy opracowywaniu, realizacji i finansowaniu programów z obszaru wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w tym rozliczanie dotacji i analiza sprawozdań z realizacji zadania.

⁷⁶ W 2017 r. nie przeprowadzono kontroli obejmujących swoim zakresem realizację przez asystenta rodziny zadań określonych w ustawie o wsparciu.

⁷⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, ze zm.

10. Wspieranie inicjatyw na rzecz rodziny i rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnością w ramach konkursu FIO 2017 (działanie 6.1)

Na prośbę MRPiPS z sierpnia 2016 r. wojewoda w kolejnym miesiącu zorganizował spotkanie z ekspertami z MRPiPS, na które zaprosił przedstawicieli organizacji pozarządowych w związku z realizacją Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (dalej: FIO) na lata 2014-2017. W spotkaniu udział wzięło 36 osób.

W 2017 r. konkurs realizował Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej MRPiPS, a w 2018 i 2019 r. Stowarzyszenie – Lokalna Grupa Działania Między Odrą a Bobrem oraz Fundacja Rozwoju Holistycznego z Gorzowa Wlkp.

(akta kontroli str. 954-977)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

11. „Pakiet alimentacyjny” (działanie 6.3)

Celem „Pakietu alimentacyjnego” jest przeciwdziałanie zjawisku niealimentacji, które w znacznej mierze dotyka rodziców samotnie wychowujących dziecko niepełnosprawne. Realizacja pakietu polega na wprowadzeniu szeregu rozwiązań prawnych⁷⁸, mających na celu poprawę ściągłości alimentów i poprawę sytuacji dzieci, które nie otrzymują alimentów od zobowiązanego rodzica.

W ramach przedmiotowego działania wojewoda monitoruje realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego, m.in. poprzez sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie. Stwierdzono poprawę ściagłości kwot od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - do końca II kw. 2018 roku było to 6 768,5 tys. zł, natomiast na koniec II kw. 2019 roku 7 155,1 tys. zł (wzrost o 5,7%).

Od początku 2019 r. właściwe organy częściej przekazywały komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych alimentów (do końca II kw. 2018 r. – 331, 2019 – 359), częściej też przekazywały informacje gospodarcze do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika (do końca II kw. 2018 – 6 852, 2019 – 7 425).

Liczba dłużników w województwie lubuskim wynosi średniomiesięcznie około 10 000 i nie zmieniła się od 2018 r., co może świadczyć o tym, że wprowadzone rozwiązania powodują, że nie przybywa dłużników alimentacyjnych, za których zobowiązania są wypłacane poprzez fundusz alimentacyjny.

(akta kontroli str. 243-244)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

12. Wsparcie osób niepełnosprawnych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) (działanie 6.4)

W toku kontroli NIK, w sierpniu br., LUW zebrał dane dotyczące realizacji przez powiatowe urzędy pracy (dalej: PUP) działania w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych w ramach PO WER. Stwierdzono, że działanie było wdrażane przez cztery PUP-y⁷⁹ w odniesieniu do 97 osób. Pomoc przybrała różnoraki

⁷⁸ Rozwiązania te zostały wprowadzone ustawą z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy skuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2432).

⁷⁹ PUP w Gorzowie Wlkp., Krośnie Odrz., Zielonej Górze oraz w Żarach.

charakter, tj. skierowania na staż, do prac interwencyjnych, na szkolenia, dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, bonu na zasiedlenie, poradnictwa zawodowego, refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Pozostałe PUP-y poinformowały, że nie wdrożono wymienionego działania z uwagi na brak zainteresowania tymi formami wsparcia.

(akta kontroli str. 915-921)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Kompleksowe monitorowanie realizacji ustawy o wsparciu, w tym programu „Za życiem” oraz przekazywanie w tym zakresie pełnych informacji Radzie Ministrów oraz Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
2. Weryfikowanie przedkładanych przez gminy sprawozdań dotyczących Programu asystent rodziny i rzetelne sporządzanie sprawozdań wojewódzkich z realizacji tego programu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, 23 października 2019 r.

Kontrolerzy
Beata Jakubowska
doradca prawny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektora
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
podpis

Anna Huziej
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

